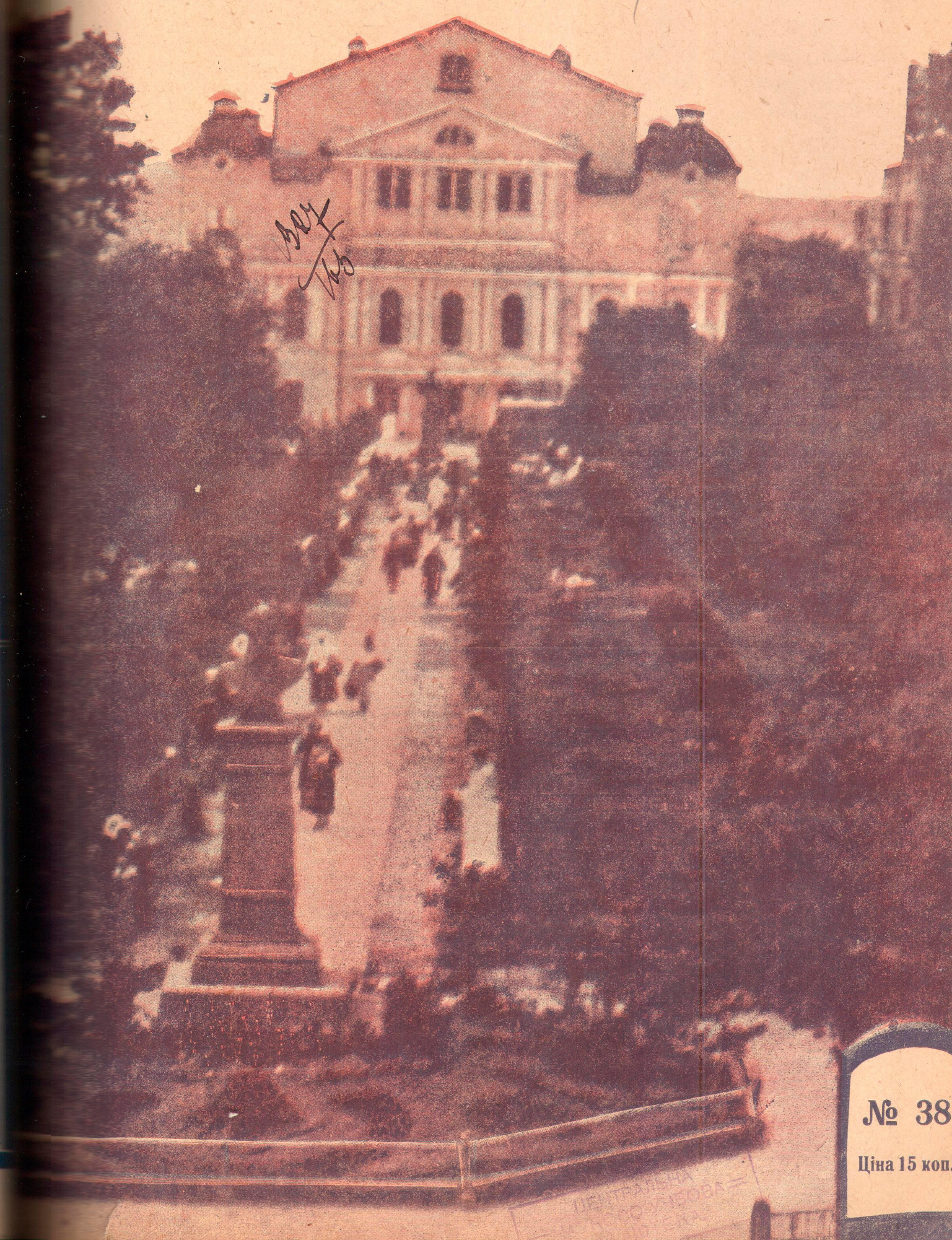

1934

А.О. 80.

А.О. 80.

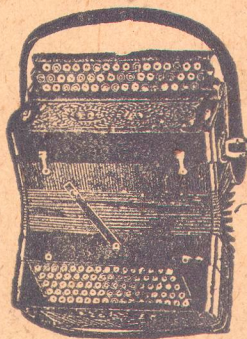

№ 38

Ціна 15 коп.

ЦЕНТРАЛЬНА
БІБЛІОТЕКА

ЕДИНСТВЕННОЕ В С.С.С.Р. ПРОИЗВОДСТВО
НАРОДНЫХ
МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ
ВИНОГРАДОВА И. Д. в Москве

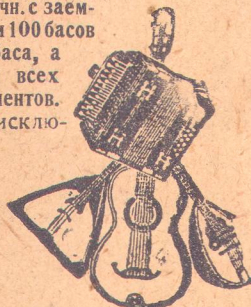
как-то: БАЛАЛАЕК, ГИТАР, МАНДОЛИН и др. струнн. инструментов, ВЕНСКИХ 2-х и 3-х рядных ГАРМОНИЙ 4, 6 и 8 планочн. с заемными басами. БАЯНЫ в 90 и 100 басов ПОЛУБАЯНЫ в 56—72 баса, а также материалы для всех музыкальных инструментов. Работа производится исключительно высококвалифицированными мастерами.

Заказы выполняются с полной гарантией как за прочность, так и за изящество, так как изготавливаются

из наивысших сортов материала и продаются по весьма умеренным ценам, а потому не имеют конкуренции.

Полный прейс-курant высылается за две 8-ми коп. марки. Заказы и письма направлять по адресу:

МОСКВА-ЦЕНТР, БОЛЬШ. СУХАРЕВСКАЯ ПЛОЩ. д. 9-4—ВИНОГРАДОВУ.

ВСЯКОМУ ПРИСЛАВШЕМУ
ОДИН РУБЛЬ

ВЫСЫЛАЕТ 7 ПРЕДМЕТОВ
с фабричного склада коопартеля
„ПРОБУЖДЕНИЕ“

Харьков, Кацарская 12—14.

1. Блок-книжку в глянцевои картонной обложке.
2. Альбом для стихов из цветной бумаги.
3. Блок-нот художественного исполнения.
4. 2 записных книжки, из них одна с карманом.
5. 2 общих тетради по 40 листиков.

Цены на все предметы ниже рыночных на 50%.

КАЧЕСТВО ХОРОШЕЕ.

Кроме означенного набора предметов за 1 рубль, высылаем более дорогие наборы своих изделий—№ 2 за 2 р., № 3 за 3 руб.

ДО СТАРИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЖУРНАЛУ „ВСЕСВІТ“

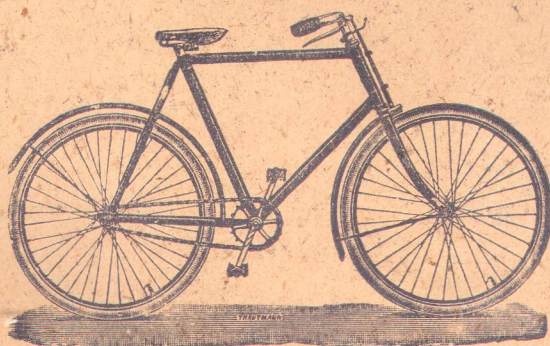
В звязку з перетворенням журналу „ВСЕСВІТ“ на тижневик, Видавництво газети „Вісти ВУЦВК“ повідомляє передплатників, що передплатили журнал на 12 місяців (січень - грудень) за крб. 4—80 одержують тільки до № 35 включно.

Зі свого боку Видавництво просить передплатників „ВСЕСВІТУ“ продовжити передплату. ВИДАВНИЦТВО „ВІСТИ ВУЦВК“.

Н. Д. БЕДУШ
МАСТЕРСКАЯ ПО РЕМОНТУ
ВЕЛОСИПЕДОВ

ул. Коотлова (б. Большая Панасовка), № 36-б (трамвай № 5 и 6).

ПРИНИМАЕТ ТАКЖЕ В РЕМОНТ
И ИЗГОТОВЛЯЕТ
ХИРУРГИЧЕСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ
НИКЕЛЛИРОВКА.

РАБОТА ПРОИЗВОДИТСЯ С ГАРАНТИЕЙ ЗА КАЧЕСТВО.

Допускается рассрочка

НОВ. ПАССАЖ № 9
Пр. Т во

Русск. „ШПАЛЕРЫ“

О Б О И
КЛЕЕНКА
РАМЫ
КАРТИНЫ
ГРАВЮРЫ
БАГЕТ
ОКАНТОВКА

Допускается рассрочка

ПОРТРЕТЫ

увелич. с фот. карт. худож. отделан. размер 18×24 сант.—6 р., 24×30—8 р., 30×36—12 р., 40×50—15 р., 50×60—20 р. К кажд. портр. добавл. паспарту и от 3 до 6 шт. фот. карт. бесплатно. Исполн. добросовестное и аккуратн. Портретист Х. Литвин. Харьков, Лопатинский пер. д. № 13.

№ 38
1 вересня
1937 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Червона армія на маневрах. Червоноармійці допомагають селянам убирати кукурудзу

ЦЕНТРАЛЬНА

ВОРОНОВЕ ГОРЕ

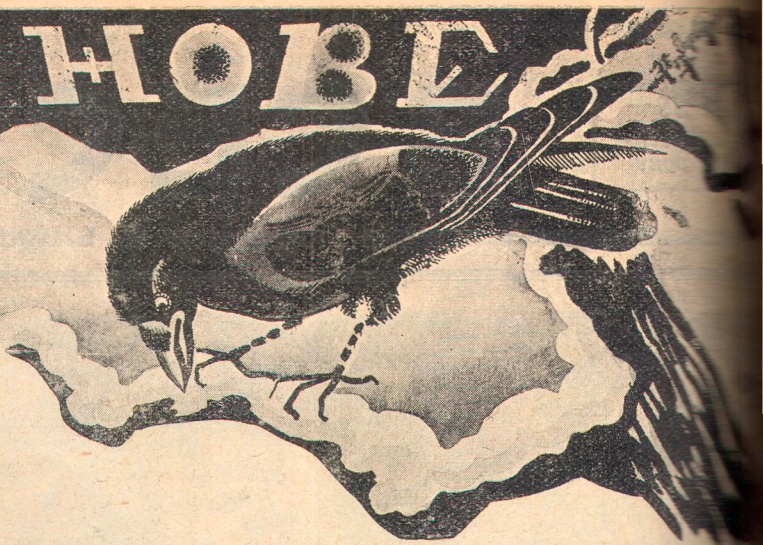
Оповідання О. Демчука

ЦЕ БУВ звичайний великий ворон і ніби нічим не згірший з поміж тих багатьох сотень і тисяч воронів, що населяють Карпатські гори: такий же чорний, рослий, весь наче вибитий з одного шматка, з орлиним дзьобом, гострими кігтями й міцними мускулястими крилами. Він охоче, в компанії з двома-трьома товаришами пускався за всілякою здобиччю, на ризиківане мисливство: спустошити пташине кубло, виїсти звідти яйця, а то й голопузняка, ловити на березі річки раків і рибу, піднести високо над скелі черепаху й кинути вниз, щоб твердий неприступний панцерник розлетівся вгамуз, тоді з'їсти смачне черепашине м'ясо, переслідувати у вільному повітрі орла. А коли взимку споживи меншає, полювати на зайця. О, яке то захоплююче переживання. Спочатку вислідити те снігове логово, де він заховався, потім підняти тривожне каркання—заець вилізе й пуститься втікати,—тоді летіти невідступно за ним, несамовито каркати і коли він остаточно запаморочений і на смерть переляканий, не буде знати, куди й бігти, одному скопити на голову і клювати глибоко дзьобом, другому в той час роздирати живота, а третьому сторожувати в повітрі, чи не йде звідки небезпека.

Та в одному йому не пощастила доля—дала м'який, лагідний характер і за це насамперед він платив багатьма дарами гір, лісів і рік: твердіші й нахабні товариші вихачували в його очах і спід самого дзьоба найсмачніші шматки споживи.

В другій половині зими завжди чується подих весни: починає бурлити кров, хочеться кохання, вірної дружини, затишного кубельця. Тоді цілими днями котиться по скелях, по лісах закличне любовне каркання, різноманітний говір закоханих, боротьба за подруг життя і через той же його спокійний характер брали др. жин одважніші, твердіші характером, молодші віком, а він рік-у-рік зоставався самотнім бурлакою.

І тільки на п'ятому році життя доля над ним змилисердилась. Якось зараз по осені, коли вже з кубел повилітали вороненята на самостійне життя, в розщілинах гострих скель він надивав покинуте воронення—самку. З підбитим крилом, воно не могло летіти й перелякано кричало. Він підійшов до воронення, співчутливо каркнув, а воно ще більш зайшлося криком. Тоді спіймав зелену ящірку й нагодував. З того часу вони й не розлучались. Крильце у воронятині скоро загоїлось і вони всюди літали влох за їжею. А в січні місяці, вона без заперечення віддала кохання своєму ратівникові і другові, хоч претендентів було кілька.

О, як він покохав свою др. жину.

Правда, вона ще дуже молода, в неї навіть лобре ли заїди, але ж вона така непередавано хороша в своїй ності стану, кольору очей і пір'я, в співучості голосу до нього, старого бурлаки.

На початку лютого він почав будувати собі кубель на сокій горі вибрав найвище дерево, таке високе, що на нього вилетіла молода дружина, то їй було страшно.

Невдаха, що дев'ять років мав пристановище та хату збудував замашну, на півтора метри завширшки, на метра заввишки. Низ виклав з товстого міцного хмизу трохи з тоншого, а внутрішність, що являла форму на чверть метра впоперек і завглибшки, виклав м'якими дуба, мохом, травою, що росла в спід снігу, а де саме сидіти, вовною дикої кози. А все кубло так до стовбура й гіляк, що хай яка буря, яка хуртискине.

В березні молода дружина поклала чотири зелені сірих крапинках яєчок і стала на них сидіти. Тепер більше кохав її, дбав про неї: носив їсти, вичищував, коли вона хотіла політати, погуляти, сам сидав на яйцях.

Сидючи одного разу на яйцях, захоплений щастям тою життя, він думав про те, що ніщо не може порушити кохання, ніхто не може розлучити їх з пари. Закоханий думками, сотав мрії про те, як вони будуть вати своїх дітей, як він їх буде вчити літати, а потім вати кращу їжу—і забув за все. І враз, над самою одчайдушний крик дружини—схопився, щоб виставити на захист дружини, але ворога ніякого не було. Невдаха дивився на дружину, що, сівши на яйця, кричала ще, глянути долі. Крикнув лясно: вгорі повно людей, там що він їх бачив тільки кілька разів, коли одної далеко з товаришами за споживою. А про цих він йшли сюди люди, але не сподівався бачити близько. Сподівання непростими зайдами висловив голосним перед дружиною, що сиділа вже мовчки, і вирішив

в гнізді, мовчати. А він шпилів, скелі, дерев, здіймався вожний галас, йому відчувати ітвний острах кою навалю

І от, застав всі воронячі лісі прокотилися кий грім. Гора ва здрігнула, чайний острів рився на паки, кидали гнізда, підіймалися на дерева, лишали на яйця і летіли чоловіками. А кріпився, боявся, страхом і гнізді біля Але коли за громом раз

а деякі з громовиць перелетіли зі свистом через
затримав і знявся з гнізда. Молода дружина лише
притулившись до чотирьох явочок, вона боро
своїм тілом від усякої несподіванки. Він же, кру
вою, карканням своїм підбадьорував і підтримував.
дерев і скель багато вже літало сусідів і знайомих,
починали з'єднуватися в отари, скаргитися одне
нещастя і здійснювати спільний протест.

час і внизу, між людьми, робилось щось неймо-
вдади без духу, люде енчили, стогнали, слали
прокляття тим, хто їх сюди привів. Грім що-раз

у повітря
і вива-
вляям віко-

тому зда-
ним розверз-
той верше-
було його
й дружи-
громом і все
дерева,
— ле-
смердю-
землю. І
дружини

кар-кар-кар.—
вскід за гніз-
вдруге вдарило
ні нього і страх
переліт кохання
ні знов угору,
ні що серед
сонячного дня
ні чорне від

уже ве-
пекло по-
вщухати.
страх
гарматно-
вршті на-
перейшов
була не-
багатьох
сусідів,
їсти і
вже роз-
важи люд-
топу.

...стусались
 ...дерев і
 ...ілоденного
 ...вотзня бо-
 ...іло тіло. А
 ...звідти
 ...людей між
 ...мешав, ста-
 ...нижче.
 ...так при-
 ...в носі.
 ...ввириму-
 ...на трупи,
 ...здобали і
 ...підійма-
 ...дерев і
 ...само ро-
 ...сважкі, а

...у цьому цілком, що небезпеки від людей нема, і брались серйозно за роздобування трунів. Мув неприкажні і не боронили своїх людей. Бували за всі нещастя дня і, затамувавши голову, гуквати смачніших кусків.

— Поперед усіх, що йно втишився бій, тільки не думку—швидче побачити, що з дружиною. В темноті шукати її, проте він добре бачив, де лежить земля туди. Вся земля захрипала поламаними деревинами групами—от, воно, його зруйноване кубло. — Кар-кар!—З боку білі гнізда тільки одне крило.

— Не повірився, це не його кубло, не з його дружини
— Якби так було, то б йому й ка-кар-ка? — боязко й
— Ка-кар-ка? — у відповідь тільки переможений

насичений крик воронів з трупів. Зривався на крила, літав над воронами, кликав, гукав, просив—багато відгуків, багато голосів, а хіба він не впізнав би з одного маленького згуку в найбільшій отарі голосу своєї дружини?

Так літав до ранку, поки стало світати. Тоді вернувся назад до зруйнованого гнізда,—там теж однісьєнке крило: брав його дябєм, пробував, перевертав, клав, потім розгорнув зовсім кубло, обшукав, ще раз вернувся до крила—хіба він не знає, яке крило в його любой дружини—і закаркав: дико й пронизливо. Ніхто на те не обізвався співчутливо—не дивина. Посирочених чоловіків і жінок що-раз виявлялось більше, по лісі тільки й чути, що їх одчайдушний крик.

Ще два дні після того він літав—на третій заспокоївся. То певно з його дружини лишилось одне крило. І його жаль почав перетворюватись у великий гнів на тих, що зруйнували гніздо, забили дружину. Самі тепер падлом валяються на землі. Сидів біля крила дружини і враз стрибнув на найближчого трупця, що вважав його за винуватця свого горя, і люто почав довбати в голову. А як роздобув голову, щоб зігнати злість, відчув, що три дні зовсім не їв, став затамовувати свій голод. Наситившись, почав вишукувати смачніші місця, а натрапивши на очі, визнав, що це найсмачніша спожива в людині. Тоді перескочив на другого трупа і видовбав у нього очі, на третього—теж, а коли скочив на четвертого—той заворушився. Зразу одлетів—хто їх знає, а потім підскочив просто до голови і хоч труп хрипів і звивався, за два удари видовбав двое очей. Повз нього йшли люди і він навмисне демонстративно смакував видовбані очі,—що люде йому зрозуміють. Люде пішли геть і цим показали воронів байдуність до тих, що лежать на землі.

Упийаючись жагою помсти, крові й трупу, він ніби забував про своє горе, принаймні, все рідше навідувався до крила дружини. Зате все більше накидався на тих недобитих, що ще ворухились. Невимовну радість перемоги давали робити нічого не могли. Це живих людей, швидко і трупи навіть для невиділи, тому біля ворона ки, що були ласі на сві- удівці, і старі бурлаки- зруйнували гнізда. Всі своїм отаманом, і визна- гів навіть підступити, не па, як це робив він.

Дні йшли і врешті й він уже не міг знаходити таких тру-
пів—усі поробились неперушні й смердючі. Засмутились во-
рони, а найбільше отаман—впиватися очами живих людей
він тепер не міг. Але вороняча доля, наславши раптом на них

стільки бід, змилившись. На п'ятий день знов почало греміти й тріщати по лісі, ламати дерева й трошити скелі, знов побігли люде, тільки назад.

Всі ворони тепер добре розуміли, що людина сама по собі не є небезпечна, небезпечніше те, що вивертає дерева й землю, що повбивало їхніх рідних, що й людей кладе трупом непоручним. Вони сміливо тепер літали між людьми, а ще підбадьорені одвагою отамана, а біля нього трималися великою отарою, що-йно яка людина падала вбита, зараз же сідали з карканням на неї.

На цей раз можна було житись свіжиною тільки в день. Ті люде, що п'ять день тому втікали, прийшли другого дня, стали збирати трупів і ховати в землю. Два дні збирали й ховали, два дні ще можна було житись, хоч і не свіжиною. На третій день трупів стало зовсім мало і то розруйновані, зовсім згнилі. До цих трупів злітались цілі отари, билися за право вихватити шматочок.

Отамана пропускали без суперечок, хоч і велика отара обсяде трупа. Розмістившись поблизу, на деревах і скелах, чекали жадібні, поки він насититься досить і не відлетить геть. Тоді з диким карканням кидались на залишені недоїдки. Тільки йому й самому не подобалась ця страва. Він зник до свіжих трупів, до ясних прозорих очей.

В далені чути гromи, удари, тріскотняву — там є свіжа спожива. Отже, туди.

— Кар-кар-кар-кар! — скомандував отаман і вся отара безпритульних, посирочених, старих бурлаків, об'єднаних міцно його орудою, рушила туди.

Спочатку він мстився за дружину, тепер що-день, що-година — свіжий труп, солодкі очі, запах крові, тягнули його за собою. Від горя, від гніву, від крові очі його набрякли і зробилися червоні.

Що-день війна відходила далі від насичених скель і дерев, від спредковичної батьківщини, а за бойовищем і він з отарою йшов услід. То нічого, що був степ — там була батьківщина, де бойовище,

Так шли за війною дні, тижні, місяці. Порою люде ставали на одному місці і не бились. Тоді всі, як є, трупи заховували в землю, а для отари не лишали тільки свіжини, а й звичайного гнилого трупа. Тоді отара кидалась на ті місця, де люде поховали трупи, розгрібала землю — земля була насипана легенько і тільки зверху — і діставала їжу звідти.

Отаман такої споживи не любив. Отаман в такі дні був готов був кинути людину, щоб видобати очі.

Але довгих перервів у боях не було — день знов одходили, знов бились.

Воронова пам'ять не зберегла в голові часу, тоді, коли покинули вони свою батьківщину і ввійшли в інший — великий, подібний до їхнього, ліс. Тут ні скель, ні великих воронів, а все якась дрібнота, їх, утікала.

В цей час люде поробились якісь дивні й незвичайні. Давно перестали і хоч ті облети весь край і поганенького трупа. Натомість зрідка кидали тварина, що доти людей возили, великі й, після смачні.

Довелось призвичаюватись до них.

А ще далі великі зборища людей, що ходили раптом, почали розбиватись на менші гурти, розбегались, де-небудь зникати і за недовгий час людей зовсім не було.

Голодні, мусіли, як і в себе колись на батьківщині, споживати по лісі. За цим і звички старі пригадувались: з безпритульної, розгульної отари виділялись жили, билися за дружин, мостили гнізда, осілювались. Чужа країна й ліс ставали другою батьківщиною.

Один отаман не приставав до того, та не вважав за одважних розбишак, кому не хватало дружин, свіжої крові, біле м'ясо, блискучі очі. Мирне життя, одруження, знов нагадали йому дружину і його тугу.

Найпершу дружину тепер він міг узяти з байдуже було: перед очима стояла вона, перша кохана, молода, неповоротня.

Вірна ватага кидалась на пташок, ягнят, його найкращі шматки — їжа була, мов трава.

Вилітав на високе дерево і сидів — без бажання їжі. Так на одному дереві по дню-два

довкола, кликала, вався.

Не докликав, лась згря, розбила на вершечку найвищої сосни нагадувала його кубло з дружиною.

Почала непомітно зникати днями довші, поміж перами, вилітав, а її не мавало.

Колись наче одного шматка, зробив ланий, кострубатий, стилілись і висіли, настовбурчилось і гострий, мов цвях. Ще тільки тримався.

Стало байдуже, що його колись з бов'ю доглядав і

Нужу надокучав — перестав.

На тілі порозки.

Близько не своїх, тільки якась

шечка все крутилась на гіляці нижче, поглядаючи і щось цвірінкала.

А одної ночі кігті ослабли й пустили гіляку. Тоді впадала на землю.

Тоді враз на його місце вискочила та пташечка, кала голосніше.

ХАРКІВ

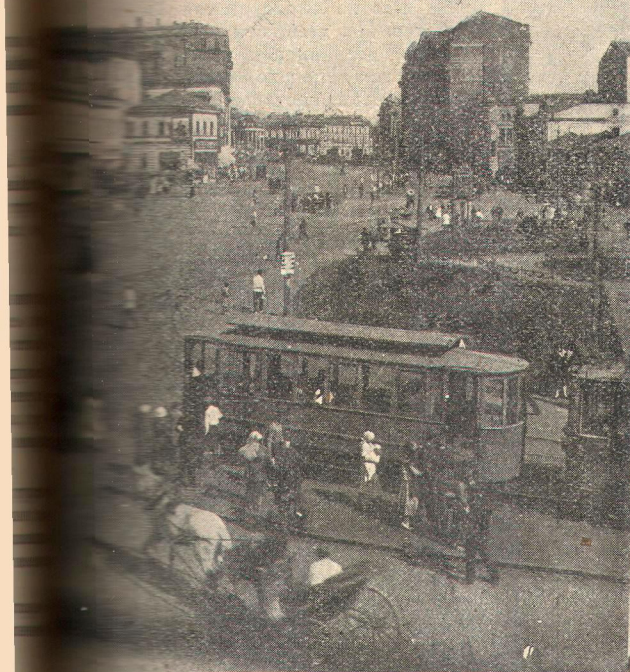

Фото: А. Орловича

...В іншому кінці міста вже забудовано нові квартали міста, новими радянськими будинками. На фото: нова вулиця в Харкові

Чепурні, нові будинки, квартали.

А там ближче до заводів — цілі робітничі селища чепурних будинків, вулиць.

Там свій робітничий центр зі своїм життям.

Харків столиця, центр. Бучне місто, де б'ється пульс усієї республіки, куди сходяться шляхи будівництва Радянської України.

Через те стільки приїждить сюди людей із всієї України і Союзу.

Десятки потягів, що приходять щодня на Харківські вокзали, привозять з далеких закутків країни людей.

Ось з дверей вокзалу виходить група дядьків з саквами. Озираються здивовано, приглядаються. Міліціонер дає їм справки, розповідає, як доїхати до центру.

Приїхали до Всеукраїнського старости Г. І. Петровського. Приїхали здалека.

Шумний Харків щодня відбудовується.

Столиця оточена своїми заводами й фабриками — цілим садком — димарів.

..Центр міста — з рівними вулицями, високими будівлями, чистенькими скверами. На фото: сквер на Театральному майдані в Харкові. Далі будинок Держдрами

Починається денне життя столиці. Починається ота метушня і біганина, сирени автобусів і тисячі людей на вулицях, на майданах. На фото: майдан Р. Люксембург у Харкові

Нарис Юр. Марика

Харків прокидається рано. Ледве розвиднилось — прозвучали гудки і тоді трамваями їдуть лише робітники на заводи на підприємства.

Вже тиші сонних примружених вулиць трамвай несе робочих на околиці, з одного кінця столиці. Несе до далеких задимлених заводів.

Прокидається Харків робітничий.

Місто прокидається пізно і коли підходить час установах — можна бачити, скільки людей занято

виробничих, та інших установах. І тоді починається життя столиці. Починається ота метушня сирени автобусів і авто і тисячі людей на вулицях.

Остережливий мешканець столиці — завжди відпрацював систему оцій метушні.

Він особливо відчуває, яка сила в ньому такої кількості мешканців Харків замале йому увесь час добудовується, будується.

Місто — з рівними вулицями, високими кам'яними тротуарами, чистими скверами.

Харків давній.

Росте нове місто.

Він підіймає вгору свої поверхи в риштуванні Держпромисловості — величезна площа з новими будинками.

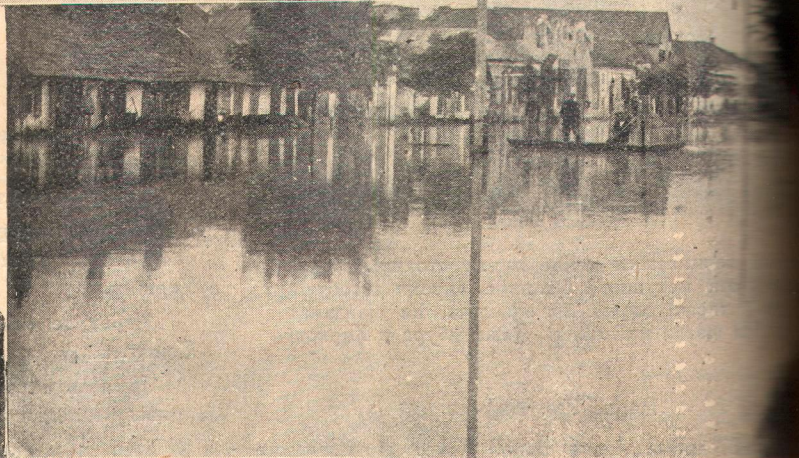
Бетон, граніт — провадиться підготовча робота. Кілька років виростуть там десятки нових кам'яниць і кілька нових вулиць з новими скверами.

У кінці міста, вже забудовано новими радянськими будівлями цілі квартали. Нові квартали нових людей.

Нарис М. Степанюка

ПОЧАЛА прибувати вода. Дністер погнав свої мутні хвилі на беріг. Чверть аршина, аршин—крок за кроком заливав мутна, пінява хвиля береги. Вже звідкілясь здалеку при-

Вгорі—Вартові човни на вулицях Могилів-Подільських.
Нижче—Вода прибуває

рабські гори. Коли ж з Карпат ідуть сніги або в Східній Європі велика повідь, Дністер рветься до берегів, ще більш мутна вода до низу з якимось тривожним шумом. Що-року Дністер розливається, йому на поміч ідуть подільські малі річки, що влітку виступають з берегів, а при повіді легко хату зносять.

Цього року з 2-го вересня Дністер збільшив свої води. Вода пішла в невідому далечину, хат, покрівлі і навіть ладля з якихось змитих місць зносили її водами сел...

З третього вересня повість стала почала наступати на сусідні села.

Коли б не енергійна діяльність урядових установ, Дністер мав люду, потопленого з його водою надбережних сіл.

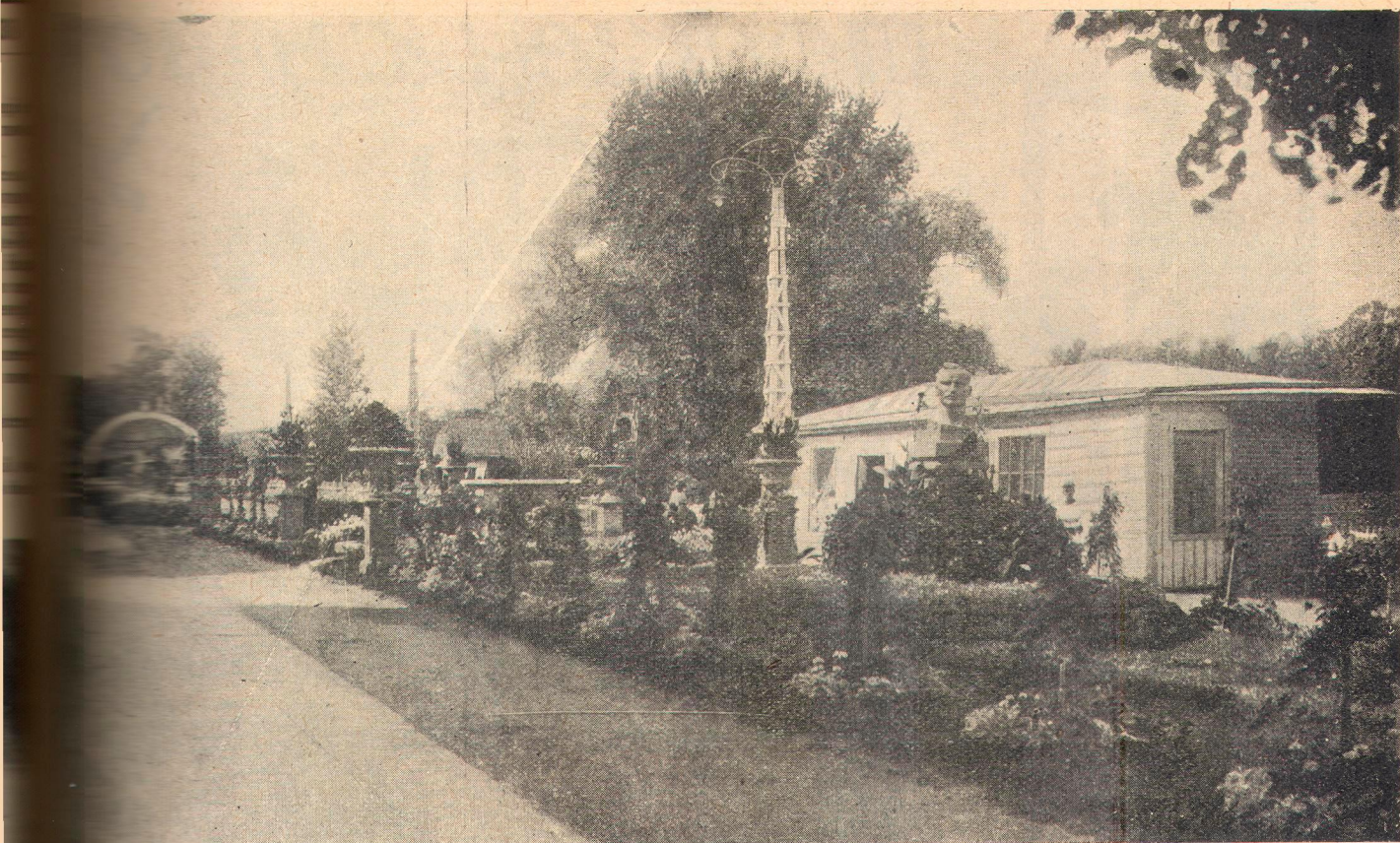
Уночі 3-го вересня ми повивозили мешканців з підвалин динків. Кілька вулиць було зовсім.

Уночі світ електричних ламп на затоплених вулицях, тиші, довгими смугами води... Збитки ще не встановлено.

Дністер знов скотався в своє річище. Регів в своє річище насоси, що викачують мешканці у льохах, нагадали велику повідь.

Чи не повернутися?

Алея т. Артема в будинку відпочинку біля Слав'янського

Нарис **РЕМОНТ РОБІТНИКІВ ДОНБАСУ** Решетнікова

КОЗТНЕВА Революція стерла літери старої назви Святогірського монастиря і написала на червоному Перший Всеукраїнський Будинок відпочинку імені тов. Артема висить шахтарська лампочка.

Минуло вже п'ять років, як з ініціативи професійних і партійних організацій тут організовано один з найкращих в Україні будинків відпочинку.

Цей монахів і будинки для приїжджих перероблено на

для робітників відпочивають, на театри і

Міліонна армія нового пролетарського Донбасу, що вимагає фізичну працю на копальнях у шахтах і заводах, уже відновлює тут здоров'я і набирав енергії.

В 1924 році число ліжок становило 800 і, наприклад, в 1925 році число ліжок досягло рекордних 1100 ліжок. Цього ж року будинок відпочинку перебудовано з губернського на „Перший Всеукраїнський“ і став ремонтним для робітників

з кліматичного і санітарного погляду „Святої Гори“

від кращих курортів СРСР. Це підтверджується кількістю атмосферних опадів, що випадають за рік.

Територію будинку відпочинку імені тов. Артема за сприятливими умовами можна поділити на чотири зони: гірну, лісову і прибережну.

Кожна з цих зон має свої особливості. Гірна зона лежить на 56 сажнів вище від рівня моря і відзначається малим процентом вологості повітря, значною інсоляцією і більш розрідженим повітрям.

Робітники з захорунням живої системи тут з найбільшим ефектом можуть використати час для відпочинку.

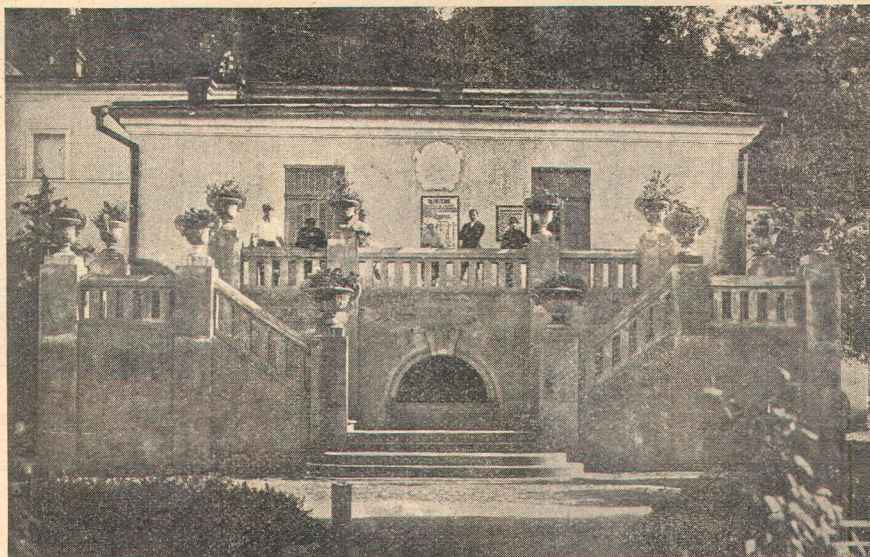
Степова зона відзначається сухим повітрям, цілком захищена від північно-східних вітрів і має рівномірну добову температуру. Робітники з розширенням легенів (підземні робітники, склодуви) найдоцільніше можуть використати для відпочинку степову зону.

За чотири роки через будинок відпочинку пропущено понад 30.000 робітників, переважно гірників, металістів і хеміків Донбасу.

В цьому році цифра робітників збільшується і лише за сезон уже буде пропущено понад 18.000 чол.

При тому бурхливому промисловому зрості, що тепер спостерігається в Донбасі, кадри робітничої сили значно перебільшили не тільки плани Цустрахи, а й промислові плани.

Тепер управління будинку відпочинку план цей переглядає і складає його з таким розрахунком, щоб замість нинішніх 1100 ліжок довести кількість їхню протягом 15 років до 4.000, або при двохтижневому курсі до 8.000 на місяць. Тоді будинок відпочинку зможе пропустити за сезон понад 36.000 чол.

Вхід до одного з корпусів будинку відпочинку ім. т. Артема

ШОВКІВНИЦТВО

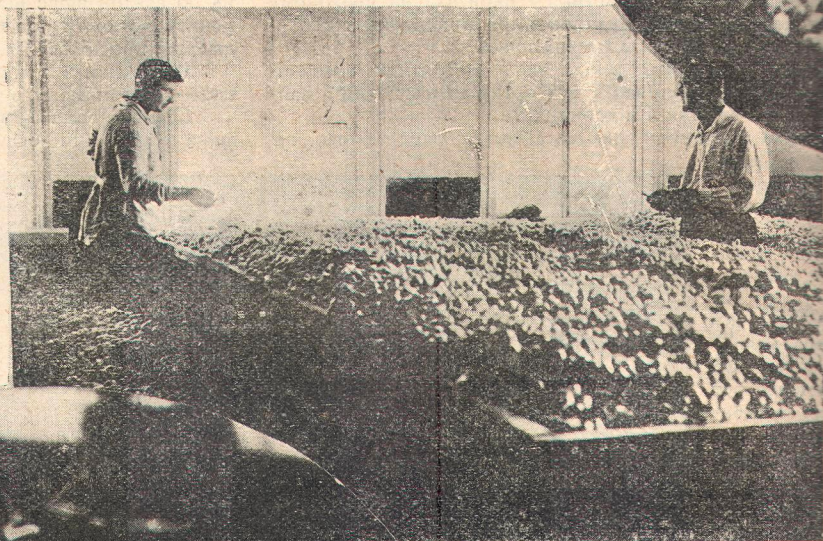

Товариство приймає кокони від селянок

Стаття І. Тригука

ТРИПІЛЛЯ на Дніпрі належить до найстарших осередків шовківництва на Україні. Вже за часів Петра Могили в Трипільї та околишніх селах (Верем'ї, Жуківцях, Черняхіві) були великі шовківничі господарства, що мали свої „шовкові сади“, де росли тисячі шовковиць, свої червоводні, майстерні для розмотування шовкококонів, для пряжі ниток, та ткацькі варстати. Трипільськими шовковими намітками, поясами, плахтами та стьожками наряджалося жіноцтво України, а навіть Польщі, а прекрасні р'штки цих виробів можна було бачити на спеціальній виставці в Кагарлику біля Києва. Минулого року перша шовківнича фабрика в Києві, що була збудована французом Гамбертом у 1769 році, діставала сировину головно з Трипільського шовківничого району.

Про розміри Трипільського шовківництва свідчить, наприклад, факт, що біля 1860 р. в самому Трипільї був спеціальний „шовковий сад“, де було 1300 шовковиць. Назва саду залишилася до сьогодні, але дерев у ньому дуже мало. В сімдесятих роках минулого віку шовківниче господарство в Трипільї перейшло до рук спекулянтів, а вони перевели його в нівець, але ж замишування до шовків-

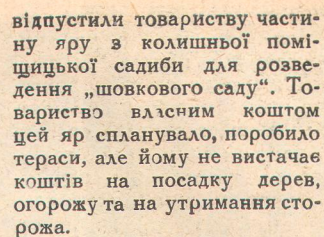

Сортування коконів для відправки до Москви. Ліворуч—шовкопрядка на 4-му тижні

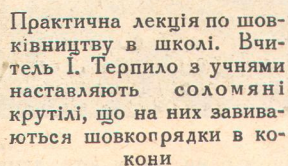

роботи в полі не так багато. Зате бо дав кожній сім'ї пересічно карбованого прибутку.

Економічний бік шовківництва вчений, особливо про давнішні часи зібрати. Про останні два десятиліття відомо, що річна трудова продукція досягала 2.500 кіло на суму біля 2.500 вона виносила вже 6.000 кіло, на суму. Всю сировину скуповували приватні

В цьому саді має бути засаджено б'ля 15 тис. дерев і це буде базою для поширення річної продукції шовкококонів до 15.000 кілограмів і більше. Сільгоспмузей у Києві ніби-то робить заходи перед московським шовкотрестом та Московською Центральною Шовкостанцією про прийняття голови Трипільського Товариства І. Терпіла на інструкторські курси по шовківництву, щоб він як спеціаліст міг даліше поширювати трипільське шовківництво.

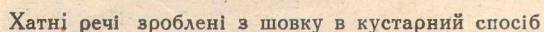

Москви, а частину за кордон. Невеличку частину переробляло місцеве населення примітивним способом на вищезгадані намітки, плахти, та стьожки. Центром ткацького шовківничого промислу було містечко Кагарлик, де й зараз є кілька добрих ткачів, що від свого промислу так і звуться шовкунами.

Війна та революція припинили розвиток шорудження його починається його населення. Цікаве при ва взялося населення колек- то учिता І. Терпила, що их курсах при досвідній валосе товариство шовко- еських внесків, а незнач- муправління та Київського гання три роки величезну

500 кілограмів шовкоко-
вже 1100 кіло, а в цьому
з товариство має тільки
ою продукцію товариство
льогоспмузею Московському
во отримує в цьому році
матеріальну базу для свого

до воно постачає всім шов-
лаштує інструкторські
продукції, сортує кокони
широку діяльність по втя-
дальше воно хоче органі-
і шовку, свою власну пря-
те, щоб місцевій школі
ним словом товариство хоче
ководства але й центром
маштабі. Земельні органи

Перспективи розвитку цього промислу на Трипільщині безперечно заслуговують на пильну увагу як збоку місцевих, так і з боку центральних державних органів влади.

цієї справи, д-ра Герберта Дж. Спіндена, досі з багатства гієрогліфів Майя розшифровано тільки близько Свій добробут Майя збудували на культурі дикої рос- що зустрічається тільки на високих рівнинах Мексики, і їхнім доглядом перетворилася в корисну всьому люд- курудау. Пам'ятники культури Майя вражають не тільки

кладе свої яєчка не в гнилі болота, а в чисті резервуари води для господарських потреб. Майя, що кохалися в городництві та садівництві, збирали воду криничок у великі цистерни, будовані здебільшого на дворі біля будинків, а часто й у самих будинках. „Стегомія“, вибравшись із гирла Амазонки, берегом Атланти- цького океану та Анільського моря при кінці шостого віку

Барельєф і фреска з Паленка. На барельєфі—Бог Тецкалінока, Аполон народу Майя. Праворуч—ватажок, що виражається в похід. І бог і ватажок одягнені в короткі сукні, як шотландці

що мусіли відкрити Америку значно раніш од Ко- і що могли в деякій мірі змішатися з Майя.

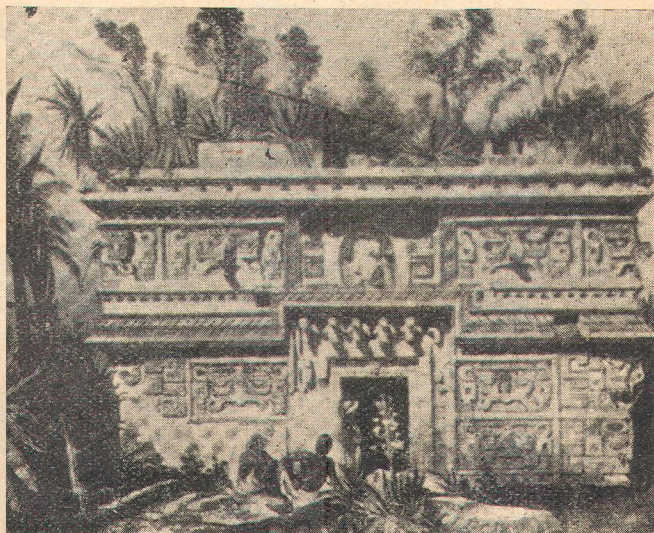
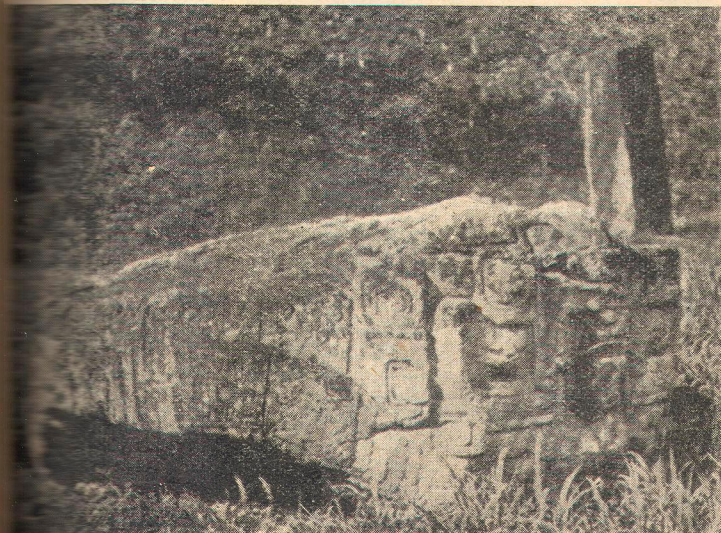
От ця блискуча культура раптом уривається. Це трапи- близько 600 року христ. ери, коли Майя покинули свої міста і подалися на північ Юкатану, до моря. Їхня повна таємниця, не роз'яснена і досі. Писано в цій про навалу чужоземців, про горожанські війни; але ці не можуть пояснити раптовості і загальності втечі. Найбільш імовірною в остання гіпотеза—про жовту лихо- від комаря, відомого під назвою „стегомія“. Згодом цей міри стверджують три манускрипти, що збереглися три) від варварського нищення їх еспанськими заво- Там серед гієрогліфів уміщено декілька малюнків юрих Майя, що блюють кров'ю, і кондорів, що вичікують збіжку здобич. „Стегомія“, на відміну від „анофелеса“, якого комаря, — комар, можна сказати, „свійський“, бо

тяглася на довгий період; повсякчас відбувалися наскоки чужоземців і культура Майя почала занепадати. А в 1519 році прийшли еспанці і люто понизили й те, що ще залишалося.

Проте, в своїй агонії, Майя ще раз спробували утриматись у культурнім житті. Одно з їхніх племен—Іца—повставши проти еспанського ярма, всією своєю масою рушило з півночі Юкатану знову на Південь, в середню Гватемалу. Там воно збудувало Тайясал, невеличке острівне місто на озері Петен. Тут цивілізація Майя догоріла остаточно, разом зі старими ді- дами, що свято підтримували традиції раси.

Народ Майя все ж залишився. Він живе в південній Мексиці, в Гватемалі та Гондурасі і відзначається яскраво виявленими специфічними рисами своєї раси. Живе також і мова Майя, поширена серед 500.000 населення і цілком ізольована серед мов американських індіан? Сучасні Майя—звичайні колоніальні раби американського капіталізму.

Б. К.

Праворуч—фото з жертовника в околиці Квірігви, вкритого гієрогліфами. Праворуч—каплиця в Чічен-Іца (мал. Кетервуда). Над зображенням—як здогадуються—„Космічне яйце“, оточене 42-ма проміннями. Цей символ змушує думати про вплив Єгипту й Індії. Видно також сім „слонових“ масок

Оповідання

ДИРЕКТОР

Семена Складенка

ГНАТА ЗАМУЛЬЧЕНКА директор не любив. Чи й міг його хто любити? Сірі, невиразні очі, як от вода болотяна, брови, немов курячі кізьяки, кострубаті вуси, не вуси, а трава болотяна, рот великий, м'ясисті, товсті губи коліру цегли та чорні, прокурені, жовті від тютюну зуби...

Знов і це нічого! Мовляв, має чоловік пику собаку, а душа у його, мов у янгола. А інший має обличчя, створене для пестошів та поділунків, а вдача у нього звіряча.

У Гната Замульченка—ніяких розходжень між зовнішнім і внутрішнім виглядом.

Обличчя гідке—думки гідкі, одіж обшарпана, обірвана,—так само шматками в йому злість та заздрість переплелась, очі не дивляться на вас, а плюються, так і нахабство з його рікою виливається.

...Паганий чоловік.

Цокає в двері. Заходить. Сідає. В зубах цигарка, дим снується павутинням кругом голови. Очі сірі, невиразні, а тут ще, проти світла, видно червоні нитки на них і жовту відтін.

— Чули?..

— Ні, ще нічого не чув.

— Ого! Всюди вже балакають.

— Не знаю...

Замульченко схиляється над столом, здається, навмисно для того, щоб прочитати, що написано у ваших паперах, і шепоче.

— Війна буде. Оя вже Англія від нас відсахнулася. За нею — Америка й Канада, знов Німеччина, Франція. Підуть вони на нас, газами все отрують, а аеропланів вистріляють... і тоді...

Замульченко позирає на двері, ще тихше шепоче.

— Тоді... більшовикам — кінець. Я — за більшовиків, я за радянську владу, а тільки знаю я, що небагато ще сил ми маємо, ще нам... ой, ой багато треба, щоб з ними зрівнялись. Чув я Ворошикова, так і він казав, що війна неминуче буде. Страшна війна буде!

У директора слабкі нерви, то він боїться за себе, — починає пальцями на столі вигравати „Баядерку“.

— О! Баядерка — та-та-та-та!

А в голові виграв інше:

— Ой, і падлюка! Ой, і гадюка!

Проте Замульченку це не заважає.

— Знов, кажуть, що населення не будуть чіпати, а тільки комуністів виріжуть. Ви — партійний, то й вас можуть... тее...

Він виразно показує на своїй шиї, як ріжуть, обличчя йому сковує сміх, вії сходяться, а очі крізь вузенькі щілини... теж сміються прокляті очі... та кругом очей — дрібні, дрібні зморшки.

— Погано тому, хто в партії — продовжує далі. Погано влада — посада в, гроші, а тільки зміна — кінець... Нове горло — ш-и-и-р... і ваших нет...

Директору так кортить зірватись з стільця, взяти горло в свої руки, вп'ятись пальцями в погане його задавити його.

Але він вмів себе стримувати, і тому каже лагідно, кійно.

— Не слухайте, товаришу, дурних балачок і другим не переказуйте, щоб з вас не сміялися! Соромно слухати терпачі! Не годиться!

Спокійно та лагідно говорить. Замульченко встає, іде в нати. А коли зачиняє двері, ще на одну хвилину повертає голову, каже...

— Тільки ви партію про те, що я вам казав, не щайте... Бо, коли в партію — одні неприємності...

За вікном Хрещатик, вище — немов у люстро, в Лаврі зирає сонце, а ще вище — золота голова лаври і радіо-щоголи?.. і не взнати, що вище, чи лавра, чи радіо-щоголи?..

* * *

День, другий, третій... понеділок, вівторок, середа... Англія, Франція, Канада — це одно! Що-разу тут все інакше! В помер відомий вчений і трамвай біля Дніпра переїхав. Сьогодні — Англія нам ноту подала, і ходили лави робіт з прапорами містом, а завтра — може гірше буде, може знову війна... і завтра — війна...

Через те ж, що війни не було, нема і не буде, — цюм — гідота, підлість, свинство...

День від дня не ліпше... Ще одно велике непорозуміння трапилось.

Мушу пояснити:

Юрій Олександрович — директор установи, установка ками торгує, Замульченко — спец-бухгалтер.

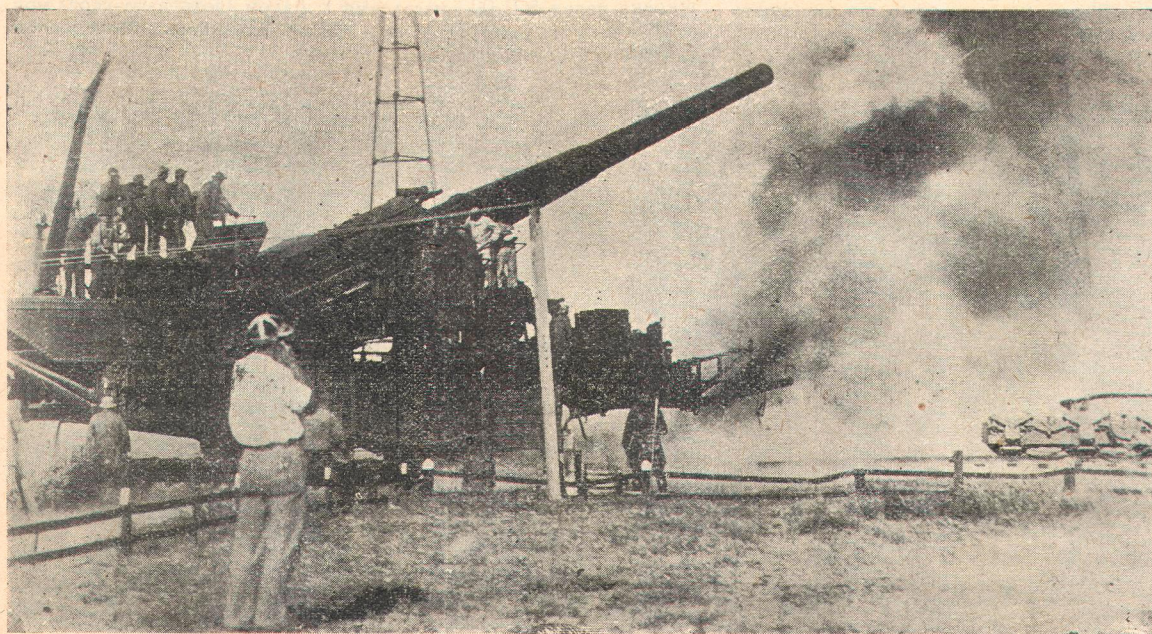
Заходить він... шулить свої очі, починає...

— До вас, товаришу, на хвилину... Як справа з пустою? Коли мені дасте?..

Щоб відчепитись, рубає, а не каже, директор:

— Кожен написав, коли хоче взяти відпустку. Погано питання з місцькомом... тоді оповістять...

Каже це так, щоб швидче відчепитись, бо знає, що Замульченко розмову про Англію, про Америку, про Канаду пильно на директора поглядає Замульченко, немов думав вдарити його чи ні, аж м'язи напинаються. А далі низько лягає над столом...

Гармата берегової охорони, встановлена на форту Мак Артур в Каліфорнії. Гармата пересувається по рейках і її можна пересунути на яке завгодно місце дуже швидко. Спроби гармати тривали 2 дні і було випущено 24 набоя (14 дюймових). З фото видно як роззброюються імперіялісти

— У мене з вас інтимна справа! Не будете ригитись?

Я звик до справи мати з вами, а не з бухгалтеріями... відає директор.

О, ні, у вас зовсім інше! Не те... Як казав, життєве діло, бухгалтерія, то гроші...

— Може...

— Ні...

Червоніє обличчя бичаче, вониють очі, важко дихає Замульченко...

— У вас поганий вигляд, не сухоти?

— Але не лікар?

— Ні, лікар до того ще...

У мене з широким погано.

Кажуть, язва! Мені треба ватись! Треба...

— Я хочу зрозуміти одну справу...
— Буди! Сьогодні...
— Не можу, а завтра...
— Ні! Час...
— І вам...
— Не заважало...
— Якій тисячі...
— В мати...
— Не одержали...
— Ціни...
— Тверді, вище...
— Продаси. А...
— Втрое...
— Дасть! У...
— Знайомий...
— Коли...
— Давай...
— Одну партію...
— А по якій...
— В кишеню...
— От і...
— На лікування!...
— Зниження...
— Зробити, то...
— Парантую...

У директора...
— Нерви, то, ма...
— Від того в очах...
— Жовті, зе...
— Червоні вог...
— Вертить йому...
— З столу важ...
— Замішений прес і вдарити ним по лисій голові Замульченка...
— Проб вона, як оріх розкололась. Але він уміє себе стриму...
— Тому каже так лагідно, спокійно...

— Ви ще можете працювати тиждень, а тоді вам дадуть...
— Зовсім. Таким, як ви,—не місце в нашій установі...
— Тако, к...

І мався директор так, як візники тоді, коли на вулиці...
— Пасажирів нема... і грошей нема...

Замульченко вибігає з кімнати.

Може день-другий проминув непомітно. Хоча весна рання,
— Проте—дощі що-ранку, що-ночі, що-дня. І над містом не...
— Блакить прозора, не сонечко веселе, не хмаринки...
— Роскидано по небі, а сірі хмари, кисільні тумани звисли.
— Дощі на вулиці, бились дощі сльозами дрібними об...
— Бляшані дахи, ринвами грали, ревіла вода вулицями,
— Вода, недокурками, сірниками та піною граючи, і збігала...
— Дніпра, щоб його водою напоїти.

В такі дні в установах люде невеселі. Весна—а за вікном...
— Оснь, замість сонця—туман, замість тепла—холод...

І Замульченкові тоскно. Були-б гроші, коли директор такий...
— Ще й сьогодні дзвонить, день і ніч дзвонить у...

— Таким, як ви,—не місце в нашій установі!...
— Тут радіти? Що на вулиці, те й в установі, що в уста...
— Те й на душі...

Тоскно...

Щебече друкаршиця Марися.

— Чвго ви смутні, товаришу?

Мовчить Замульченко.

— Ви на негоду не зважайте...

Щебече Марися й машинка щебече:

— Цок... цок... цок... цок-цок... До тресту... партію книг

...співістять... Гроші переказом.

Марися далі:

— Ось буде година! Я хочу, щоб ви зі мною поїхали...

...далеко-далеко, за Дніпро, а там—лози... Сонечко...

...гарячий...

— Не поїду!

— Чому ж так. Давно обіцяли, а тепер і не поїду. Не...

...треба поїхати...

Марися свариться, машинка теж свариться, у Марисі руки...

...букви не до ладу лягають...

...

А в кімнаті поруч—директор. Суворий, мовчазний... На...

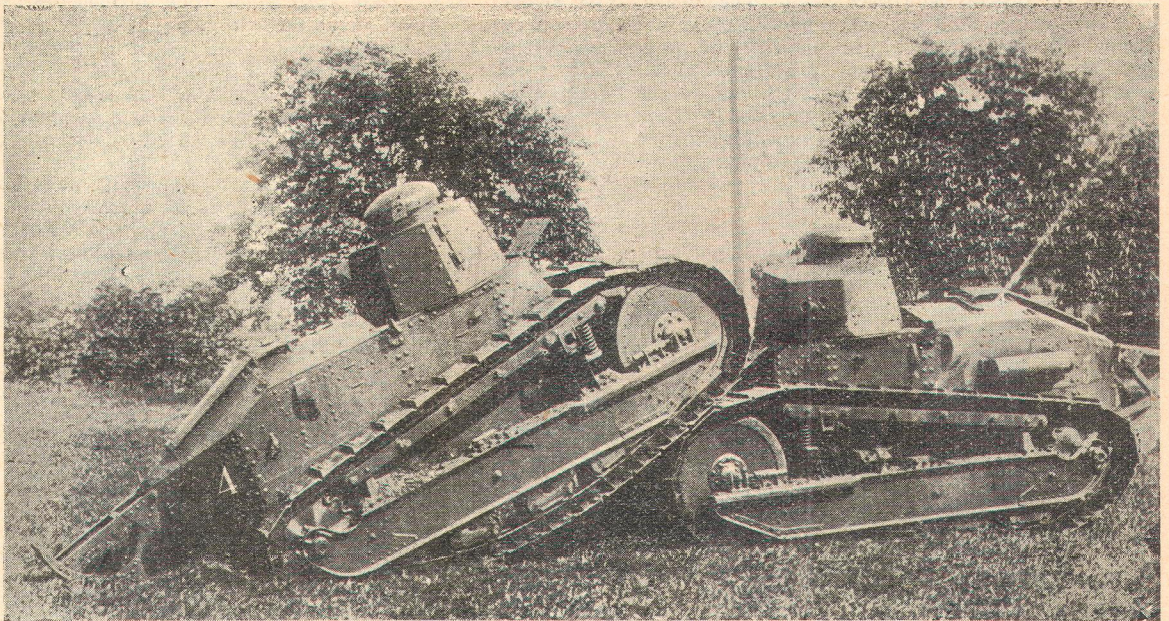
...поглядає.

— Немов літа зовсім не буде! Завтра, коли година буде,

...дачу шукати... Спочиги треба, аж руки тремтять... В го...

...давін. Ще цей, проклятий Замульченко. Ось звільню

...Очі б його не бачили.

Танкові бої (Штат Нью-Йорк). Маневри танків біля Мілеровських полів і форту Вадсворт. На фото показано, як один танк наїжджає на другий і тим виводить останнього зі строю

За вікном дощ ходить. Як от мати над мертвими дітьми,
— Кропить дощ дрібно над містом, сльозами кропить.

Спекулює небо сонцем. І спекуляція то добра. Занудились
— Люде без сонця, вимучив кожного туман,—тільки визирнуло
— Сонце золотим окрайчиком з-за хмар, люде жменями почали
— Його брати, кожною часткою тіла... Не було, не було сонця,
— А тут—пий-пий!

Від Київ до станції, до дачі—пів години. На вокзалі—го-
—дину сподіватись, на кожному роз'їзді погягу зупинитись. От
— і вийде, що їхати близько, а заганти треба цілий день.

Проте—неділя. Всякому відпочинок, і директору також.
— Вокзалом весело ходити—людей багато. Потяг рушає,—теж ве-
— село. Молочарниці, селяне, робітники, студенти...

Потяг радісно так вигукує.

Директор розмовляє.

— Вам далеко?—запитує.

Зелені очі, як у кішки, червоні, нафарбовані губи і білий
— брилик відповідають.

— Ні! Третя зупинка! На дачу!

— І мені туди.

— Будемо вмісті.

Цікава розмова у директора з зеленими очима, мабуть від
— того, потяг частіш зупиняється, ні одного семафора не минає,
— довго на зупинках стоїть.

Далі—дача...

— Ви з Київ.

— Так!

— А звуть вас?

— Зіна...

— По батьку?

— Васильовна!

— У вас зелені очі!

— То що?

— Я б вас прозвав зеленоокою кішечкою.

— Так... не можна!

...

Від станції—шлях. Боками—каштани, рясні каштани, а на

— їх цвіт, як оті свічки великі. Цвіт білий, а верх червоніє. Ще
— добре після дощу не вистоявся лист, тремтять сльози-роси,
— сонечком виблискують.

Може роси винні, може винне сонечко, а може таке по-
— вітря, а тільки Зіна Васильовна оповідає, немов сповідається.
— Директор слухає та пильно дивиться на гнучкий стан, приви-
— бливі, нафарбовані губи, зазирає в очі, зелені очі, котячі очі...
— І знає, що гарні, ті очі! Зіна Васильовна має чоловіка, він
— служить десь у Києві...

— Не кажіть, Зіна Васильовна. Товаришка Зіна, краще! Товаришка Зіна молода, а він... підтопаний. До того сварливий. Все не по його, все не так, не до вподоби. Нічого спільного нема. У його—своє, у неї—теж своє. Жили в Києві всю зиму десь біля Думської площі, там дихати нічим, а тепер на літо сюди приїхали. Коли ж чоловік її так багато споживає повітря, що їй нічого нема, нічим зовсім дихати... Може дивно, що ось такі речі вона розповідає чужому чоловікові? Коли-ж у товариша...

— Як вас?—запитує Зіна.

— Юрій...

Так от вона думає, що товариш Юрій гарний чоловік, він чемний, увічливий. Очі у його гарні...

Але коли вони горе відчують, то як їм радості чити, як не бачити поцілунків?

Шкандибало сонце на захід, посковзнулось на гілках за лісом, і розколось, впало! Блакитні плями пробігли по небу, пожежою замандріло на захід,—сонце розколось, пропало.

І так просто кажуть губи (а на їх фарби червоної фарби весело кажуть очі, зелені, кошачі очі (в тім їх і краса, що кошачі).

Час до дому. Чоловік сваритись буде. Ви мене прощайте, до нас зайдемо, вечір прогуляємо...

МІЖНАРОДНІЙ ЮНАЦЬКИЙ ДЕНЬ В БЕРЛІНІ

Міжнародний Юнацький день в Берліні притягав силу молоді й дорослих робітників. По всьому місту відбувалися походи демонстрантів з прапорами та плакатами, з революційними гаслами за СРСР і проти імперіалістичної війни. На мітингах виступав т. Тельман од німецької компартії, а також представники німецького комсомолу, ВЛКСМ та Ліги комуністичної молоді Англії. На фото: тов. Тельман промовляє на мітингові

Нижче сонце,—холоднуть роси долі шлях ом, ліс густіший. Стоять ялини, тремтять, а високі сосни без вітру шелестять гіллям. Шелестить гілля сосноне, бо чує людське горе,—людське горе, таке колюче, як голки сосни. Зіна любить ходити далеко в ліс.

Знов про Юрія. Йому теж сумно. Все життя в установі. Чотири стіни, вікно й телефон. За вікном живуть, телефон дає, а от він, Юрій,—ні, він не живе. Нічого нема особистого, все в установі. І не розуміє він, чому Зіна живе з своїм чоловіком. Коли все так,—як вона розповідає, то треба його покинути, треба кого другого знайти.

— Кого ж другого?—запитує Зіна. Не запитує, а плаче і здається Юрію, що на очі її слези набігають.

— Як кого? Така прекрасна жінка... та у товаришки Зіни, у... Зіни такі очі! За одні тільки очі! Аби захотіла Зіна! Вона собі мільон чоловіків знайде!

— О, ні. Так всі кажуть!

— Я перший! Покиньте його. Зовсім вас не знаю, а про те... згода? Може й справді сосни відчують людське горе, то й тремтять тому?

— Слово?

— Слово! Слово! Слово!

Ось ліс—там дача. Між ними—шлях. Падають роси.

— Тут і живемо, Юрій Олександровичу. А в нас хата, бо у вікнах—вогники. Знов у карти гуляють.

Зіна Васильовна жваво ступає по сходах, відчиняє двері дачі, гостя пускає до хати. Входить Юрій Олександрович до кімнати. Накурено, надихано, хоч сокиру вішай. Ще й різнаний дух важкий. Нічого не видно, крім стола, лямпа на ньому та людських голів, що над столом схилялись.

Зіна Васильовна, як і обіцяла, починає знайомити гостей.

— Чоловік мій...

— Ого-го-го! У мене! Ви... товаришу?

І баче Юрій перед собою лису голову, баче костриці, вуси, сірі очі... баче Замульченка.

— Ви... до мене?..

Тяжкий горільничий дух, п'яні очі, сірі погані очі, кремезною спиною зелені оченята Зіни.

— А він... чого? Не бачиш, що нещастя?

— Ні, не бачу. Ще не траплялося ніколи.

— Ходіть... ноока... кішки! Зіна!—Найкращі дикі коти! Шелестять гіллям Дніпра на ніч... нуться, ховаються роси на траву... нами лягають... ють трави, від... І тільки шпак... ним гадючим... випинається... ться. Ще... боками, сонце... то свічки... і червоний... на їх ступа... ніе...

— Тільки... ловіку, товариш Юрій, нічого... тоді—погано... Чуєте?

— Чує, товаришко Зіно! Чом не чує?

— Коли... тись буде... не сперечається... Навіть, коли... буде вас—моя...

— Мовчати... Зіно!

— Спереча... не будете?

— Не буду...

— Слово...

— Слово...

— Так і... Минують ліс, повертають... Прямо ідуть... норуч.

АНРІ БАРБЮС В СРСР

До Москви приїхав відомий французький письменник Анрі Барбюс. Він є член французької компартії і приїхав ознайомитись з життям Радянського Союзу

— Спасибі, жіночко, не підкачала!

Тепер буде по нашому!

Завтра він на все погодиться!

Знов п'ють цілу ніч. І п'є Зіна.

Коли ніч не спати—голова бо-
лить, червоні плями на обличчі, у
скронях стугонить.

Очі теж болять, а проте чита-
ють очі.

— Шановний Юрій Олександр-
ович. Жарти — жартами, а справа
— справою. Сьогодні я на роботу не
прийду, бо захворів, а от завтра
сподіваюсь чути від вас бажану від-
повідь. Коли ні—і вам, і мені буде
гірко.

Ще нижче підпис — Замуль-
ченко.

Шановний Юрій Олександрович
пише.

— Бухгалтера Замульченка з
роботи зняти, зробити ревізію.

*Першого жовтня закінчується
термін подачі оповідань на
конкурс журналу „Всесвіт“.*

ПРОЦЕС АНГЛІЙСЬКИХ ШПИГУНІВ У ЛЕНІНГРАДІ

До вищої міри соціальної оборони—розстрілу засуджено: Гойєра, Валицького, Хлопушіна Георгія й Панаса, Груздьова Олександра, Шоріна, Таля та обох братів Купіциних-Нерадових. Інших засуджено до Бупру, Пашковського та обох братів Пивоварових виправдано. Ольчевську засуджено умовно. На фото: Англійські шпигуни на суді

МІСТО В ПАЗУРЯХ

Нарис Ліо-Сяна

ПІД одним небом, в одному місті більше двох мільйонів мешканців, з них 30 тисяч чужоземців, а всі останні хінці. Однак, вся влада в місті фактично в руках білих. Чужоземці хазяї — хінці раби.

Кращі землі в місті захвачені чужоземцями, що огородились од хінців „європейською стіною“ гармат та багнетів. Європейська культура та техніка — це для чужоземних кварталів. До неї ж причастились і зверхні шари складного китайського суспільства, — фінансова та промислова буржуазія.

Для широкої ж маси темрява і експлоатація.

Але увійдемо в хінські квартали міста.

Подивимось, як живуть і працюють дійсні хазяї країни.

Вулиці хінської частини Шанхаю — це смердюче гуркітливе пекло.

Сморіду в хінському місті не можна запобігти через неможливу тісноту, бо в одній кімнаті завжди живе декілька родин, сплять як попало й де попало.

Крім того, сморід ще збільшується відготування їжі, що складається з тухлих яєць, поганих морських рослин, смажить на касторовій або бобовій олії.

Інші на хінських вулицях в найбіднішому кварталі викликає нудоту сморід гніючого трупу. Це означає, що де-небудь поблизу разом з живими лежить небіжчик і чекає, поки його родичі зароблять достатню кількість грошей, щоб поховати його „з честю“.

Бо по хінських звичаях мертві користуються більшою пошаною, ніж живі. Не рідко живі відривають од себе останні крихти, щоб добре поховати своїх мертвих.

Шум на вулицях не припиняється до пізньої ночі. Темні марновірні люде б'ють в гонги та бубни — одганяють недобрих духів од своїх помешкань.

„Рикши“ напівголодні люде-коні, різко дзвонять в металічні дзвіночки, розгоняючи натовп, щоб швидче довести білого пасажира, що розвалився у візку.

Цілі тучі дрібних крамарів, бродячих ремісників викрикують на всі лади про свої товари, заняття, пропозицію праці... Цього ще мало — у кожного ремісника, у кожної професії є свій власний цеховий знак, сигнальний марш, музичний струмент.

Всі вони тріщать, скиглять, свистять, тринькають... Ось чом, китайська вулиця приглушує своєю неможливою ремісницькою музикою...

А яких тільки бродячих ремісників не зустрінеш в Шанхаї!

Ось іде людина... Він увесь час розмахує своїм металічним причадаєм на пружинах і воно тремтить і дзеленчить, „пісню“ хінських голярів.

А ось на покалічених ніжках шкандибають жінки... Хінські жінки біжать за прохожими, оглядають з усіх боків їх убрання, зойкають, коли помітять дірку, порваний край на штанях або на кохті — це їх здобич. І тут же розбирають прохожого. Це ходячі швалі, що тут же на вулиці за пару шагів залатують дірки, зашивають бідний одяг прохожих.

Гонги, бубни, барабани сповіщають про наближення хлопчаків-акробатів з малпочками, чарівників, фіглярів, китайських „Петрушок“. І все на вулиці... Все на ході...

Вгорі: Столітній жебрак на вулицях Шанхаю. Внизу — хінські піонери перед походом

На вулицях можна зустріти зубодерів, ворожок, літників, що пишуть листи та прохання безграмотним біднякам, збирають сміття, б'ють скло та кістки і т. інш.

Всі ці люде заробляють в щасливі дні гривеники — та так і живуть, аби не вмерти з голоду. Після трудових днів вони забиваються у вбогі нори, — де люде лежать чуті на одному.

НА КОРИСТЬ ГЛУХИХ ЗАКУТКІВ

Нарис Ол. Іванова

ЧАСТО надто легковажно обминаємо ті, на перший погляд, дрібні моменти в нашій роботі і в досягненні мети, що там мають безперечно велике значіння.

Ми дізнаємось про якесь удосконалення, чи до Америки або „по Європах“, а своє обминаємо з небайдужістю. В цьому нам таки треба признатися

Але було б пильніше звертатися до таких дрібних моментів, робіт, що дають змогу налагоджувати наладжувати, наладжувати і провадити культурно-освітню роботу в режимі

Зараз хочеться розповісти про звичайний, ніби звичайний факт — про звичайне удосконалення, хоча це вдосконалення і неможливість тисяч і тисяч кінокартин. А найкращий засіб до цього найважливіше для нас — це, як сказав т. Ленін. Хурба сорочки не треба щось робити, хотілося думати, що з окрфільї робзем-ства, коли в п'яти радгоспівщини встановили

Хурба таки нишком одного, другого, третого, що живлющої тим апаратам, що вилити лишень, виграти 1.200 крб.

Електростанцію

Це таке, що не зрозуміло. Митнулися — лише не за без 6 тис.

Всередині вкоротили механік Павлюченко. Не дав за в самому. Він сконструював примітивну електростанцію, що можна перенести кінсьми від другої. Станція встановилася в крб, день за день почала працювати всі

5 кіно пунктів по черзі. Вдосконалення корисне, але від ідеалу ще далеко — пересування виходило у велику ціну (4 крб. за 25 кілометрів), коней радгоспівських часом довго чекати доводилося, поки звільняться, щоб перевезти станцію.

Тов. Павлюченко ще приклав своєї вмілості й сконструював нову електростанцію на колесах, що вже цілком перейшла на автотягу.

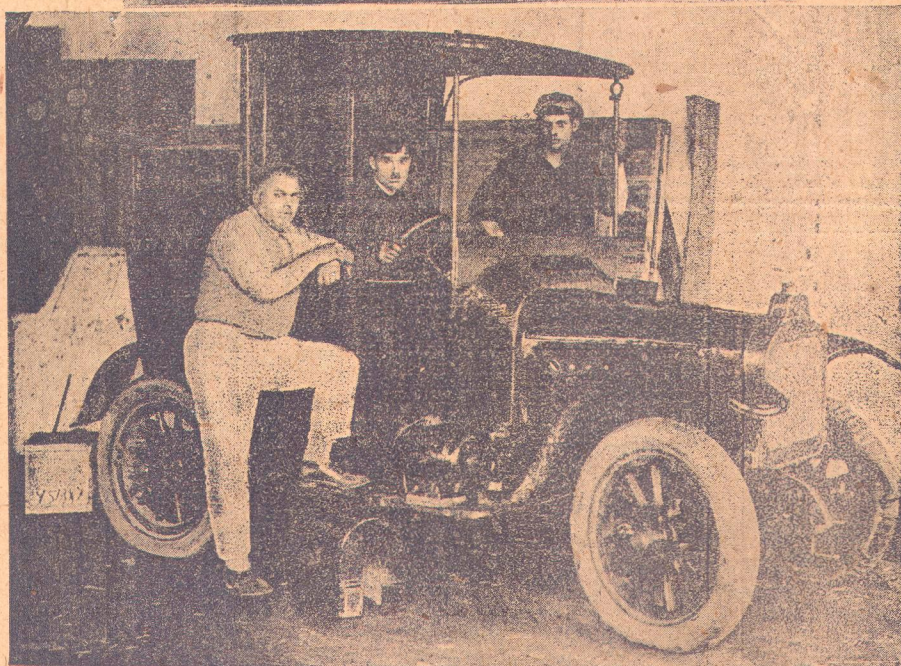
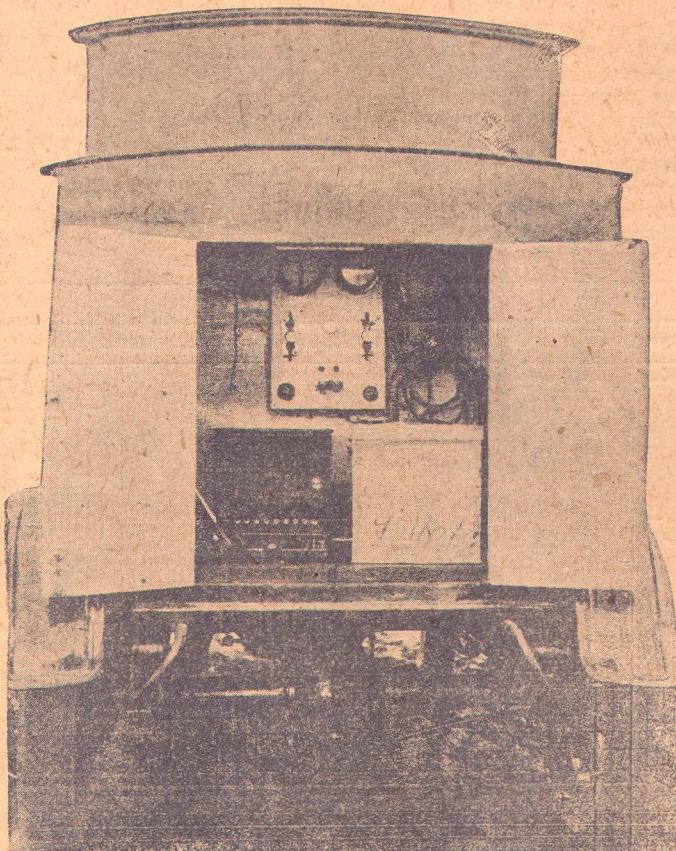
Ця нова електростанція, як і перша, теж двокиловатна, але з сильнішим двигуном, в неї велика перевага проти першої, та й 25 клм. її ходу коштують тільки 1 крб. 86 коп.

Кіно-апарати тепер встановлено аж у 10-ти радгоспах, бо „Наймита“, (так назвали нову електростанцію) постачає електроенергію в достатній мірі.

Що ж дав Павлюченко проект.

А те, що Робземліс зекономив 8 тис. карб. (як що взяти вартість обох пересувних електростанцій за 4 тис. крб., та враховувати, що в 10-ти пунктах треба було витратити 12 тис. крб. на спорудження своїх електростанцій), та чи й довелось б йому робити таку економію, бо культфонд союзний не дуже великий.

Отже, коли б не було пересувної станції, то хто зна, чи змогли б наймити й селяне в 10-ти глухих закутках округи переступити ще крок до культури через кіно. Полтавський досвід врахував Всеукр. комітет союзу с.-г. та лісових робітників і запропонував Павлюченкові вдосконалити авто-електростанцію, щоб виготовити в Полтаві ще 10 подібних станцій для інших округ. Це буде велика користь для наших закинутих глухих закутків, для Радгоспів і Сельбудів, що часто аж занадто відірвані від культурного життя. Над цим досвідом, певно, поміркують і інші організації.

Вгорі: Електростанція на авті. Видко устаткування. Внизу: С. П. Павлюченко (стоїть спереду), що влаштував електростанцію на авті

КОНКУРС

ЖУРНАЛА

„ВСЕСВІТ“ НА ОПОВІДАННЯ

Для зміцнення зв'язку з читачами і для допомоги створенню оповідання журнального типу, редакція журналу „Всесвіт“ оголошує конкурс на краще журнальне оповідання.

Умови конкурсу такі: 1) Письменники мусять надіслати свої твори не пізніше 1 жовтня 1927 р. На оповіданнях ставити напис „На конкурс“, підписувати девізом, а прізвище подавати в закритому конверті.

Розмір оповідання $1\frac{1}{3}$ — $1\frac{1}{2}$ друкованого аркуша. Оповідання повинні бути передруковані на машинці, або чисто переписані на одному боці аркуша. Темою до оповідання можна брати нашу сучасність і минувшину, а також і фантастику, аби зміст відповідав сучасним ідеологічним вимогам.

2) Приймаються оповідання тільки написані українською мовою.

3) Конкурс проводиться так: Редакція одбирає з присланих на конкурс оповідань найкращі. Друкуються вони в порядку під номером. а потім, коли перейдуть через

журнал усі, читачам розсилається листівка, щоб читач написав, яке з оповідань йому найбільше до вподоби. Премії розподіляються за числом ухвальних відгуків на оповідання.

4) За всі видруковані оповідання автори одержують по 50 крб. гонорару.

5) Премії встановлено такі: Перша—250 крб., друга—125 і третя—75 крб.

6) Прізвища всіх авторів, що брали участь у конкурсі, й чиї оповідання було видруковано під №№, після скінчення конкурсу буде оголошено.

7) Твори авторів, чиїх творів не буде ухвалено на конкурс, але їх можна видрукувати у „Всесвіті“, можуть бути видруковані на загальних умовах за згодою автора. Оповідання, не використані в журналі, буде знищено.

8) Прислані після 1 жовтня 1927 року оповідання перейдуть у портфель редакції в звичайному порядку, а в конкурсі участі не братимуть.

ЖЕНЩИНЫ, ХОЗЯЙКИ! МАТЕРИ, КУСТАРКИ!

СПЕШИТЕ ПОДПИСАТЬСЯ
на ВТОРОЕ ПОЛУГОДИЕ 1927 года
на ежемесячный домашне-хозяйственный
богато-иллюстрированный и модный

„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ“

В каждом номере прилагаются выкройки и контурные листы.
УСЛОВИЯ ПОДПИСКИ:

„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ“ на 6 мес.—5 р. 50 к., на 3 мес.—3 руб.
„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ“ с приложением „КУЛИНАРНОЙ
КНИГИ“ на 6 мес.—6 р. 30 к., на 3 мес.—3 р. 80 к.

Полугодовые подписчики получают, кроме того, БЕСПЛАТНУЮ
ПРЕМИЮ: 10 книжек „БИБЛИОТЕКИ ОГОНЕК“.

Переводы адресовать: МОСКВА 9, Тверской бульвар 26.

АКЦ. ИЗДАТ. О-ВУ „ОГОНЕК“.

Подписка принимается также во всех почтовых учреждениях СССР.

ИЗБАВИТЬСЯ!!

НАВСЕГДА

от мозолей, бородавок
и пота

может каждый только „Продуктами Л. ГЛИКА“

№ 2. „ЭКСОЛЬ“ уничтожает мозоли и бородавки с
корнем и безвозвратно Р. 2 — к.

№ 2. „JAVOL“—радик. средство от пота Р. 1 90 к.

№ 2. 1 „КЛОПИИ“—уничтожает клопов

в 15 мин. Р. 1 75

„КЛОПИИ“—тройной размер Р. 3 50 к.

№ 2. 6 „Тараканон“—истребляет тараканов

в сутки Р. 2 — к.

„ТАРАКАНОН“ двойной размер Р. 3 — к.

№ 2. 5 „КРЫСОМОР“—радикально истребляет

крыс и мышей Р. 2 50 к.

№ 2. 7 „АНТИПАРАЗИТ“—идеал. средство

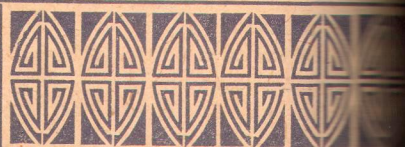
от вшей и блох Р. 1 50 к.

МОМЕНТАЛЬНО

от крыс, мышей, клопов,
тараканов и др. паразитов

Цены указаны с упаковкой и пересылкой. Качество продукции гарантировано
Заказы высылаются немедленно по получении их стоимости.

АДРЕС: Москва, Мясницкая, Кривоколонный пер. И. Е. ТОЛЬЦ.

ВЫШЛА В СЕТ
И ПОСТУПИЛА В ПРОДАЖУ

КУЛИНАРНАЯ КНИГА

„НАША КУХНЯ“

Составлена применительно к
временным условиям по новейшим
данным в области питания К. С. М.
КОНИ и А. Е. ГРЕЙБ под редакцией
Е. М. ШВЕЦОВОЙ.

С ПРИЛОЖЕНИЕМ ТАБЛИЦ:

- 1) Состав пищевых продуктов
- 2) Важнейшие свойства продуктов
- 3) Сортировка мясной продукции (с 3 схемами)

СВЫШЕ 500 РЕЦЕПТОВ КУШАНИЙ
НАПИТКОВ, ЗАГОТОВОК И ПРИГОТОВЛЕНИЙ

Цена 1 руб. 50 коп.

Высылается также наложенным платежом

ТРЕБОВАНИЯ АДРЕСОВАТЬ

Москва 9, Тверской бульвар

Акц. Изд. О-ву „ОГОНЕК“